

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05

Izhaja vsak dan zjutraj razen

SLOVENEC

Nagradno žrebanje „Slovenec“
KUPUVALCI! Odmerek z rednim
izkom opravite! — 50 ODRZKOV
vam daje pravico, da so udeležite
nagradnega žrebanja. — Rednim
naročnikom odrekot si treba!
152 dragocenih nagrad vas čaka

po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za indate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva ulica št. 6.

Slava Sv. Evharistije na Donavi

**Teoforična nočna procesija — Papežev legat z ladje
z Najsvetejšim blagoslovja sto tisoče vernikov na obeh bregovih**

Govor papeževega zastopnika o sodobni veri

Papežev odposlanec kardinal Pacelli se je v svojem velikem govoru, s katerim je pričel XXXIV. mednarodni evharistični kongres, spomnil junaške zgodovine ogrskega naroda, ki je po zaslugi sv. kralja Štefana stopil v zgodovino krščanskih narodov, sprejel svojo krono od papeža Silvestra II. in potem postal branik krščanske vere in omike, v katero se je zaganjal naval z vzhoda. Zahvalil se je regentu ogrskega kraljestva, njegovi vladi, ki je toliko storila, da se more ta kongres vršiti s tolikim sijajem, dostojnim kralja kraljev, navzočim kardinalom, predvsem pa ogrskemu kardinalu-prvaku ter ogrski duhovščini, ki je svoje ljudstvo na ta veliki praznik pripravila; nadalje predsedniku pripravljalnega odbora mednarodnih kongresov, namurskemu škofu Hleplenu in vsem navzočim škofom, kakor tudi vsem vernikom, ki so prišli počastiti sveto Evharistijo. Okoli tega oltarja, ki se dviga s Trga junakov, posvečenega spominu onih, ki so padli na žrtveniku minule svetovne vojne, se dviga — je dejal kardinal legat — moja prošnja ka nebu, da bi narodi sveta, ki iščejo resnice in želijo miru sredi sedanjih hudih in tragičnih borb, črpali iz studencev Zveličarjeve besede in milosti nadnaravno moč, brez katere vsa človeška prizadevanja ostanejo brezplodna.

Ce pogledamo sodobni svet — je nadaljeval kardinal Pacelli — če se vrnemo v položaj Cerkve in družbe v našem času, bi se mogli vprašati, ali sijaj tega kongresa odgovarja uri, v kateri živimo. Toda tako vprašanje si more postaviti samo površen lahkomisel, ki za zunanji okras in veličastnim prizorom velike množice ne vidi, kaj jo je pripeljalo semkaj, kaj jo navdušuje in kaj je njen namen. Prav to, da živimo v tako težkih časih, daje temu kongresu tem večji pomen. Sredi sveta, v katerem hira vera, je treba naglašati osnovne resnice zveličanja, ki jih vsebuje Evharistija. V svetu, ki stremi za tem, da bi se bolj in bolj osvobodil božje postave, moramo izpovedovati popolno in zavestno podreditve postavam svete Evharistije, ki zahteva soglasje med vero in ravnanjem. Sredi sveta, ki ga majajo hujskanja ka razporom med narodi, je treba družiti vse dobre ljudi na križarsko vojno ljubezni, ki naj pospešuje dela narodnega sporazuma, socialne pravičnosti in blagra ter požrtvovalnosti v duhu bratovske ljubezni.

Pred nami — je dejal zastopnik sv. očeta — se dviga mrka fronta brečbožnikov in se množijo vrsta onih, ki hočejo narodom dopovedati, da sreča posameznika in blagor občevanja ni mogoča drugje kakor tam, kamor ne pada senca Križa. Njim pa sledi množica, ki jo nošijo, ne da bi bili posamezniki osebno sovražni Jezusu Kristusu, valovi verske brezbrzičnosti in lahkomiselnosti, tako da postane plen zasepljenih gesel. In pred seboj vidimo tudi vse postaje križevega pota, krvave in nekrvave, ki jih mora Cerkve prehoditi s Kristusom. In ko se tako dviga pred nami ta smisterji zlobeh, se iz naših src dviga naša Izpoved, ne več kakor mirna, ljuba pesem, ampak kot himna borbenih dni! In kje more taka izpoved doneti iz večjega navdušenja, kakor iz takega bratovskega zbora, ki se vrši pod žarki svete Hostije. Tisti, ki kakor sv. Janez počiva na prsih Odrdešenikovih in prisluškuje utripom in besedam Njegovega srca, je najboljšje oborožen v borbi vere z nevero. On ve, da je vse to, kar se godi okoli nas, izpolnjevanje besede starega Simeona, ki je rekel, ko je imel božje Dete v svojih rokah: »Glej, ta je postavljen v padeč in v vstajenje mnogih v Izraelu, in v znamenje, kateremu bodo nasprotovali.« Zakaj on ve, da tragična senca tega prerokstva ni padala samo na življenje Kristusovo od Betlehema do Golgote, ampak da pada tudi na njegovo evharistično življenje od zadnje večerje do konca sveta. Zato je tudi evharistični Kristus znamenje, kateremu bodo nasprotovali. To krščansko srce sicer boli, ne more pa omajati njegove vere.

Kje je danes Herod, kje Pilat, kje Neron, kje Dioklecijan, kje Julijan odpadnik, kje vsi preganjalci Cerkve? Sveti Ambrozij nam odgovarja: »Kristjani, ki so jih pošiljali na morišče, so zmagali, premagani pa so njihovi preganjalci! Prah in pepel so vsi sovražniki krščanstva, prah in pepel vse, kar so zamišljevali proti Kristusu in Njegovi Cerkvi, prah in pepel njihova moč in slava!

Isti neizprosni zakon, ki je podrl nje in njihovo delo, bo uničil tudi prizadevanja njihovih učencev kakor sploh vse, kar ni zgrajeno na skali večne resnice in kar ne spoštuje osnovnega zakona soglasja, ki mora vladati med naravnim in nadnaravnim redom. Zmagovalec pa bo ostal evharistični Kristus in z Njim vsi, ki Mu sledijo in čijih vera postaja tem globlja, čim bolj zalujejo za onimi, ki Kristusa preganjajo, dasi so bili nekoč Njegovi Premagani. Bodo in nič ne bo ostalo od njih — to bo usoda apostolov zanikanja Boga in sovraštva nasproti Njemu, ki Njegove vernike izganjajo kot sovražnike države, ki onečastijo in požigajo cerkve, v katerih biva evharistični Kristus, ki vsiljujejo narodu nek zemeljski evangelij, ki nima nič opraviti s krščanstvom pravega Jezusa Kristusa.

Mi pa s tega mesta, kamor so obrnjene oči vesoljnega katolištva, postavljamo nasproti tem papežem brezverstva svojo ponosno Vero in prosimo božje Srce, ki sveti s tega oltarja, naj s svojo neodoljivo silo posveti v srca onih, ki sede v temi in v senci smrti!

Pridi k nam Tvoje kraljestvo! — to ni samo molitev našega vsakdanjega Očenasa, ampak tudi program zasebnega življenja in javnega delovanja vsakega Kristusovega učenca, program vseh, ki so bili z Jezusom pri zadnji večerji in so uživali sveto Evharistijo, pa tudi, razume se, naš program, ki se zbiramo okoli mize Gospodove v duhu resnice in ljubezni. Tam, kjer tega duha ni, zavladajo frivolnost in npravnstvena pokvarjenost, umira pobožnost in zamira vest ter se izkoplje globok prepad med vero in ravnanjem, med pripadnostjo ka načelom in njihovim izvajanjem v praktičnem življenju celo med člani Cerkve. Kjerkoli to opazujete, boste lahko spoznali, da ima ta oslabitev vere in propad npravnstvenosti svoj izvor v tem, da so ti člani pretrgali duhovno vez s Kristusom v sveti Evharistiji. In zgodi se jim kakor Judežu, ki je med svete večerje, ko je postal deležen mesa in krvi Gospodove, že zamisljal in sklenil izdajstvo Zveličarjevo. Samo sveta Evharistija je šola svetosti in vir življenja, iz katerega teče živa voda, ki očišča in obnavlja krščansko družbo ter ustanavlja in vzdržuje soglasje med našo izpovedjo in našim praktičnim življenjem. Naj torej vera, ki združuje vse kristjane vsega sveta, rodi v vseh nas sklep, da bomo svojemu osebnemu življenju vtisnili pečat tiste pobožnosti in npravnstvene kreposti, ki sledi iz zveste hoje za Kristusom. In vsi, ki ste tukaj zbrani kot evharistični romarji, se vrnite na svoje domove kot resnični misijonarji evharističnega življenja, da bo luč vsakega zgleada omehčala in pripravila na pravo pot vse one, ki so jo zgrešili.

Zlo, ki pretresa sodobni svet, izhaja v korrenini iz tega, da je brezverska modrost, ki je pretrgala odnošaje z Očetom vsega človeštva, s tem tudi izpačila prave odnošaje, ki morajo vezati vse člane človeške družbe v eno. Ne da bi to slutili in hoteli, so filozofi brezverstva izsušili duhovne sile, ki jamčijo človeški družbi njeno dostojanstvo, najkrepkejšo vez njene vzajemnosti in njen obstoj sam. Ko so človeka odtrgali od Boga, so oropali tudi njegove odnošaje do sočloveka njihovega visokega dostojanstva in vrednosti ter plemenitosti.

Kakor hitro je nastala ločitev med človekovimi dolžnostmi in večnimi principi, iz katerih izvirajo, je moral nastati razpad vseh moralnih odnošajev med ljudmi in narodi kljub govoricu in o neprestanem napredku, ki pa je ostal samo zunanji, in ki ga danes grozi pogoltniti val splošnega divjega sovraštva neprestanih sporov, iz katerih se rodijo vedno novi, ter življenje brez veselja, sreče in miru.

Spričo takega prevrata, ki se ga pionirji brezbožnega komunizma prizadevajo razširiti po vsem svetu, je pravica in dolžnost ogroženih narodov, da se temu iz lastnih sil in na lastni račun uprejo in ne dopustijo rušilec krščanske družbe, da ponesejo vsem drugim narodom svoje požigalske bakle revolucije in razrednega boja. Na drugi strani pa nobena zmota ne bi bila tako strašna in bi morala slej ali prej privedi do najbolj žalostnih učinkov, ako bi kdo spričo take nevarnosti preziral duhovne sile, ki jih nuja človeštvo in družbi vera v Boga in v Kristusa. Nič ni bolj obžalovanja vredno in pogubno, kakor če kdo v takem času, ko revolucionarno brezboštvo steza svoje tipalke po Evropi in vsem ostalem svetu, slabi odporne sile krščanske družbe in prikrašuje Cerkve ter ji odreka njeno nalogo, da vzgaja mladino v duhu heroične zvestobe do Kristusa.

Zdaj vidimo sad brezverske morale in vzgoje. Ali je kdaj videl svet toliko sovraštva, tolikšne spore in tolikšno nezaupanje?

Nato je kardinal legat spomnil navzoče na sv. očeta papeža Pija XI., čigar besede o velikem zlu našega časa in o resnici in ljubezni, ki ga moreta edini odpraviti, so mnogi tako zelo izpačili. Sveti oče lahko vzklika s sv. Avguštinom: »Gospod, Ti dobro veš, kaj sem rekel in zakaj sem rekel, več, da nisem molčal in da sem povedal vse z dobrim namenom, in več, zakaj se jočem, ko sem govoril in me niso slišali! Mi pa bomo svetega očeta poslušali, kakor so učenci poslušali Kristusa, in se bomo zavedali, da smo Kristusovi učenci ter da se Kristusovi učenci spoznajo po tem, kako ljubijo drug drugega. In to v času, ko sta trdost srca in neomejeni egoizem na eni pa revolucionarno sovraštvo na drugi strani dvignila visoko pregrado med delavcem in delodajalcem, ki sta po naravi poklicana ka svobodnemu sodelovanju za obči prid.

Pri tej priliki moramo pohvaliti skoraj nadčloveška prizadevanja tistih državnikov, ki ho-

čejo zasigurati socialni mir s sredstvi, ki so primerna temperamentu raznih narodov in njihovi zgodovini ter dejanskim potrebam s tem, da ljudstvo moralno vzgajajo, s silo pa krotijo vse nagone sovražnikov socialnega mira. Vendar pa moramo reči, da tudi najbolj mogočna organizacija in najbolj strogo izvajana vzgoja, ki jo zapoveduje posvetna oblast, ne bosta same po sebi dosegli svojega namena brez globoke reforme miselnosti bodo tudi najbolj popolne naprave in odredbe za socialni mir ostale samo ustrojstvo brez duše in brez življenja in plodovitosti. Pa tudi civilna državna razsodišča ne bodo dosegla ničesar v socialnih sporih, če ne bo duhovnih sil, ki edine morejo prerajati srca.

Zastopnik svetega očeta je nato otvoril kongres, ki se je začel, ko na vzhodu in na zapadu grmijo topovi in se grobovi napolnjujejo z žrtvami vojne, velike množice pa prelivajo solze največjega trpljenja. Mi pa — je vzklil kardinal — se obračamo ka Gospodu v svetem Zakramentu oltarja, ključ s pesmijo angelskega učenika Tomaža: »O zveličavna Hostija, ki odpiriš nebeška vrata, hude vojske nas obdajajo, pridi nam na pomoč, podeli nam svojo moč! Tvoje moči Te prosimo, da bo bratovska ljubezen premagala demone, ki skušajo ločiti to, kar je združil Bog. Naj pride Tvoje kraljestvo: KRALJESTVO RESNICE, MILOSTI IN SVETOSTI, PRAVICE, LJUBEZNI IN MIRU!

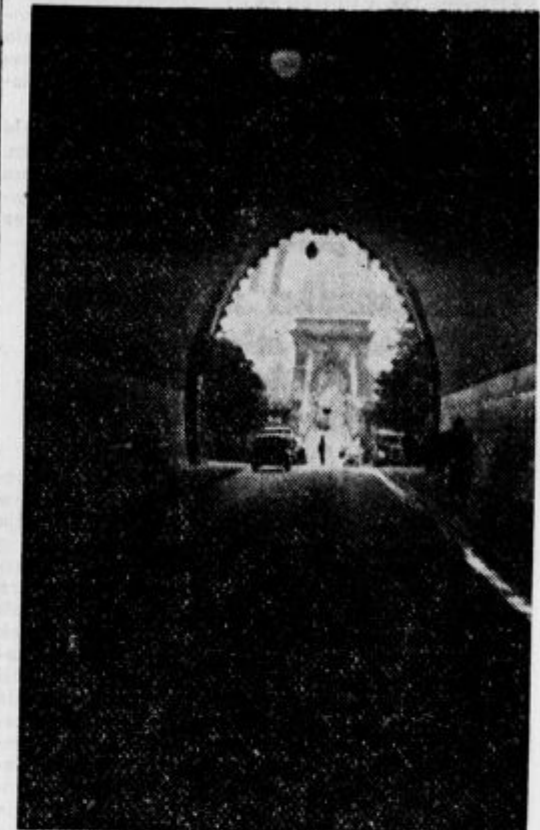
Najsvetejše sredi Donave

Pol milijona ljudi kleči na obeh bregovih

Budimpešta, 27. maja. b. Snoči ob 8. se je pričel eden izmed najbolj svečanih prizorov vsega evharističnega kongresa. To je bila velika procesija z ladjami po Donavi. Ves Budim in Pešta sta bila v morju luči. Zlasti kraljevski dvor in vsi mostovi so bili tako lepo razsvetljeni, da so na vsakogar napravili najgloblji vtis. Procesija je šla ob 8. zvečer skozi gost špalir množice po ulicah do trga Eötyös. Tu je šel večji del procesije na šest velikih in lepo okrašenih ladij, ki so bile vse v lampijončkih. Prva ladja je bila polna redovnic, druga duhovništva v belih oblacihih, tretja ladja je bila najlepše okrašena in v njej se je peljal papeški legat z Najsvetejšim v spremstvu kardinalov, nadškofov, škofov in višje duhovščine. V ostalih ladjah so se vozili odposlanci tujih držav, ugledni predstavniki madžarskega javnega življenja, številni častniki in drugi. Procesija ladij je vozila proti vodi do mosta regenta Hortija ter se je nato vrnila zopet nazaj. Ves ta čas so v cerkvah zvonili z vsemi zvonovi, na obalah pa so se istočasno zbirale ogromne množice ter prisostvovala čudovitemu prizoru. Nad milijon vernikov je gledalo prelepe trenutke evharistične procesije deloma v organiziranih skupinah, ki so pele cerkvene pesmi, deloma posamezno. Zvočniki so prenašali kratke pridige, cerkveno petje, sviranje orgel in glasbeno akademijo. To so bili zares veličastni prizori, zlasti v trenutku, ko so ladje plule mimo kraljevskega dvora in ko je papeški legat kardinal Pacelli podelil blagoslov z Najsvetejšim. Po lepih svečanostih na Donavi so se verniki izkrcali zopet na trg Eötyös in šli nazaj v baziliko sv. Stefana.

150.000 otrok pri sv. obhajilu

Drugi dan kongresa je bil dan otrok. 150 tisoč se jih je zbralo z vseh delov Madžarske, da v čudovitem redu in vzgledni pobožnosti prisostvojujejo pontifikalni sv. maši, ki jo je za otroke bral največji ljubitelj otrok pariški kardinal Verdier. Vsi otroci so pristopili tudi ka sv. obhajilu. Otroci so nosili v rokah snopičke z žitnimi klasji, ki so jih nabirali že tedne in tedne, in vsak klas je pomenil eno dobro delo, ki ga je otrok napravil. Ako bi razvrstili klopi, v katerih so klečali otroci med to prekrasno sv. mašo, bi dobili 70 km dolžine, in 300 duhovnikov je skozi dve polni uri delilo otrokom sv. obhajilo in 300 drugih je iz njihovih rok sprejemalo snopičke zlatega klasja, ki bo na posebnem prostoru slovesno zažgano v spomin vseh dobrih del, ki so jih madžarski otroci napravili za čim največji uspeh evharističnega kongresa. Med sveto mašo je kardinal Verdier nagovoril otroke v francosčini in jim dejal, da na svetu ne bo miru tako dolgo, dokler večni zakoni, ki jih je zapisal Kristus, ne bodo postali javna last vseh kristjanov. Po sv. maši so otroci odšli v nepreglednem sprevodu proti mestnemu trgu, kamor jih je povabil mestni

Most preko Donave, po katerem bo šla glavna in največja procesija.

župan na zajtrk v mestni hiši. Zopet so zvonili vsi zvonovi, na obeh straneh otroškega sprevoda so stali v špalirju tisoči in tisoči kmečkih fantov in deklet v pestrih narodnih nošah. Tudi iz Češkoslovaške, Romunije in Jugoslavije so prišle narodne noše, ki so delale špalir sprevodu nedolžnih otrok.

Zastopstvo Hrvatov

Budimpešta, 27. maja. b. Danes ob 4. popoldne se je pričelo drugo mednarodno zborovanje. Danes je prišel na vrsto predstavnik Hrvatov dr. Eduard Miloslavčič, profesor sodne medicine na medicinski fakulteti ter honorarni profesor pastoralne medicine na bogoslovni fakulteti, bivši profesor patologije in bakteriologije na Marquet University v Milwaukeeu v Zedinjenih državah in bivši docent patološke anatomije na dunajski univerzi. Profesor Miloslavčič je nagovoril navzoče: »Vaša eminenca, legat sv. očeta, preodlični gospodje kardinali, prevzvišeni gg. nadškofje in škofje, katoliški bratje in sestre vsega sveta! Nam Hrvatom je presveta Evharistija zveza ljubezni, ki edina lahko reši in preporodi ta svet. Potom presvete Evharistije smo zedinjeni z vsemi narodi sveta v zadovoljstvu in protestiramo proti vsakemu brezboštvo. V ljubezni, ki ima v presveti Evharistiji svoj najmočnejši izraz, gradimo tudi mi nove temelje sloge, miru in sreče med narodi vsega sveta. Kakor vedno, tako je tudi danes ves hrvaški narod krepko ob strani sv. Petra. S svetim zanosom in sinovsko vdanostjo pozdravlja sv. oče papeža Pija XI. v osebi njegovega legata, preodličnega kardinala Pacellija.«

Nocoj bo evharistična hrvaška pobožnost v kapucinski cerkvi in hrvaški katoliki se pripravljajo za velikononočno pobožnost katoliških mož pod vedrim nebom na Trgu junakov.

Davi je bila v kapucinski cerkvi posebna pobožnost za hrvaške romarje. Sveto mašo je daroval nadškof Rafael Rodič, pridigo o presveti Evharistiji pa je imel hrvaški metropolit prevz. nadškof dr. Alojzij Stepinac. Ob 9.30 je bila svečana služba božja v katedrali sv. Stefana, ki jo je daroval atenski škof msgr. Kalavanski. Ob 11. so se pričela svečana zborovanja posameznih nacionalnih skupin. Tudi hrvaška skupina je imela svečan sestanek, na katerem so govorili prevz. g. dr. Josip Srebrnič, škof krški, Anton Metzger, ga. Sofija Brajša in msgr. dr. Vekoslav Wagner. Ob 11. je bil sestanek katoliških esperantistov in sestanek katoliških častnikarjev, ki jih je bilo nad 180.

Kardinal Verdier francoskim udeležencem

Budimpešta, 27. maja. AA. Havas: Francoski kardinal Verdier je dopoldne govoril francoskim udeležencem evharističnega kongresa in dejal med drugim:

»Svojo navzočnost na tem kongresu smete smatrati kot srečo svojega življenja. Včeraj, med evharistično apoteozo, izraženo v procesiji na Donavi, ko smo bili združeni preko odposlanca svetega očeta z zastopniki vseh narodov, v prvi vrsti z zastopniki Španije, ki jo posebej omenjam zaradi njenega trpljenja, sem sam pri sebi pomislil: Poleg nas so dežele, kjer so se zadnje čase odigrali dogodki, ki zbujajo grozo toliko ljudem. Ali ni Bog s svojo previdnostjo izbral Budimpešto, da pomaga zaceliti tako strašne rane in da pokaže ne samo katoličanom, temveč vsem ljudem, pota, ki vodijo ka miru preko usmiljenja.«

Zagrebska vremenska napoved: Jasno. Dunajska vremenska napoved: Jasno in toplo, z zapada se bližajo močnejša vremena.

Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo jasno v vsaj kraljevini z nekaj jutranje megle. Nekoliko pooblačitve čez dan na skrajnem zahodu in v gornjem primorju, kjer utegne biti tudi nekaj dežja. Čez dan bo toplota poskočila, noč bo pa še precej hladna.

Papežev nagovor po radiu v nedeljo ob 10.30

Castel Gandolfo, 27. maja. AA. (Havas.)

Sv. oče bo v nedeljo ob 10.15 prebral poslanico evharističnemu kongresu v Budimpešti, nato bo pa po radiu udeležencem kongresa podelil svoj blagoslov.

Sv. oče bo govoril v latinščini. Takoj po nagovoru bo vsem udeležencem evharističnega kongresa podelil svoj apostolski blagoslov.

Papežev nagovor bodo prenašale vse madžarske, italijanske, francoske, belgijske, nizozemske, jugoslovanske, poljske, češkoslovaške, južno- in severnoameriške radijske postaje. Sv. oče bo govoril iz svojega letnega bivališča v Castel Gandolfo.

ČSR pred očmi Evrope

London, 27. maja. AA. (ČTK.) Dopisnik nekega delavkega londonskega lista je spraševal češko-slovaškega zunanje ministra dr. Krofta. Med drugim je dr. Krofta izjavil:

»Mi nismo militaristični, toda svoje svobode ne smemo prodajati. Branili jo bomo do konca. Naša zgodovina je vrsta dolgih bojev za svobodo, ki smo jo opevali, koder so se naše legije borile skupaj z zavezniški v svetovni vojni. Problemi se lahko lepo urede, toda vsi morajo biti pripravljeni podrediti se zakonom in ustanovam demokratske države. Nobena država ne bi mogla dovoliti kršitev zakona in vsiljevanja političnega prepričanja. Zastopnike Henleinove stranke je vlada lepo sprejela pod dvema pogojema: da priznajo, da je osrednja vlada tisti organizem, ki ima odločiti o vseh vprašanih tisti, ki se življenjskih interesov države in da pristanejo, na našo sedanjo smer zunanje politike, zvesto metodam sodelovanja med vsemi državami brez izjeme, ne glede na obliko njihove vladavine.«

Praga, 27. maja. c. Dne 31. maja bi se moralo nadaljevati zasedanje češko-slovaškega parlamenta. Danes pa je bilo objavljeno, da bo prihodnja seja sklicana pisnomo in sicer tedaj, ko bodo pogajanja za manjšinski pravilnik toliko dozorela, da se bo lahko o njem govorilo v parlamentu.

Italijansko mnenje:

Odločno za mir, v resnem primeru pa brezpogojno z Nemčijo

(Od našega posebnega poročevalca.)

Rim, 27. maja. Informacija z merodajnega mesta o stališču, ki ga zavzema državno vodstvo Italije v češko-nemškem sporu, se glasi, da Italija z vsemi sredstvi dela za ohranitev miru in da je trdno prepričana, da se bo dosegla mirna poravnava. V to smer kažejo vse konference ministra za zunanje zadeve, grofa Ciana in vsi rezultati njegovih dosedanjih razgovorov. Ker pa je nek del francoskega tiska izrazil mnenja, da bo Italija, ako bi prišlo do resnega konflikta, ko bi bil mir postavljen dejansko na kocko, Nemčijo pustila samo, oziroma da njena diplomacija že zdaj zavzema stališče, ki dopušča to domnevo, tukajšnji merodajni krogi brez oklevanja izjavljajo, da bo Italija v takem primeru brezpogojno na strani Nemčije in da so velesile o tem že davno poučene, da so torej vesti dela francoskega levičarskega časopisa golo tipanje.

Istotako izjavljajo v Rimu, da francoski tisk nima točne slike o stališču Poljske. Poljska uradno svojega zadržanja v bodoče ni še z nobeno besedo ne po diplomatični poti ne po tisku ni opredelila, toda v Rimu so natančno in zanesljivo poučeni, da Poljska prehoda ruske armade skozi svoje ozemlje v pomoč Češko-slovaški in njenim zaveznikom pod nobenim pogojem ne bo dovolila in se mu bo z oboroženo silo postavila nasproti, ako bi USSR to poskusila. Zato ne more biti govora o tem, da bi v konfliktu med ČSR in Nemčijo zavzela stališče, ki bi omogočilo ruskim svetlom poseči v dogodek in prid ČSR oziroma Franciji, če bi bila ta primorana zavzeti sovražno stališče proti Nemčiji. Visti, da bi bil Beck izjavil nemškemu poslaniku Moltkeju, da bi v primeru resnega spora Poljska prisločila na pomoč ČSR oz. Franciji, je glado izmišljena. Sicer pa pravijo v Rimu, da je tudi poljska diplomacija prepričana o mirnem izidu češko-slovaško-nemškega spora, ker po mnenju v Varšavi Nemčija vojske noče.

V Rimu samem to mnenje popolnoma delijo, pravijo pa, da je Italija za vsak primer dobro pripravljena in da je baš ta okoliščina dragocen pripomoček v sedanji diplomatični borbi za ohranitev miru. V soboto je sklicana seja ministrskega sveta, na kateri bodo padle važne odločitve.

Poročilo angleškega opazovalca

London, 27. maja. AA. (DNB.) Reuter objavlja sedaj, da se je eden izmed njegovih dopisnikov osebnostno prepričal, da se nemške čete res niso pomikale proti češki meji. Ta dopisnik je na nemški strani ugotovil, da je bilo »vse popolnoma mirno«. 50 km proč od meje ni ugotovil sploh nikakega premikanja čet. Na nasprotni strani pa je dopisnik povedal ugotovil navzočnost vojske. Vojski so strah.

Kdo bo plačal dolgove nekdanje Avstrije sprašuje Amerika Nemčijo

Washington, 27. maja. AA. (Havas) Komisija za nadzorstvo nad denarnim tržiščem je sklenila prepovedati emisijo nemških obveznic na dolarje, ki služijo za izplačilo kuponov nemškega posojila — vse dotlej, dokler rajh ne pojasní, kako misli poravnati dolgove bivše avstrijske vlade. Ta komisija je dovolila Nemčiji, da je lani vrgla 69 milijonov dolarjev obveznic na ameriški trg, vendar je opozorila ameriško javnost na nevidni dolg, ki ga nemška vlada ni hotela objaviti iz strahu, da bi tako odkrila podatke o svojem oboroževanju. V skladu z ameriškim zakoni je Nemčija pred-

ložila nove poročilo o svojem finančnem položaju, a spet ni navedla nevidnega dolga, in sploh ni z ničemer namignila na obveznice dolga bivše avstrijske vlade. Izvedelo se je, da je ameriška vlada pred kratkim poslala berlinski vladni noto, v kateri ugotavlja, da ji Nemčija odgovarja za vse avstrijske dolgove. Nota je ostala brez odgovora. Nadzorna komisija zahteva, da se Nemčija ponovno izreče glede načina, kako misli poravnati ta dolg, potem bi šele dobila dovoljenje glede lansiranja svojih novih obveznic v navedenem znesku na ameriškem tržišču.

London, 27. maja. TG. V zunanjem ministrstvu potrjujejo vest, da je angleška vlada vprašala tako v Berlinu kakor v Pragi, če bi posebni odposlanci angleške vlade, ki bi se za nekaj časa naselili na nemškem ozemlju češko-slovaške države, utegnili kaj koristiti za pomiritev položaja. Iz Berlina je prišel ugoden odgovor. Predatojnik srednjeevropskega oddelka v angleškem zunanjem ministrstvu William Strang bo te dni odpotoval v Pariz, Berlin in Prago, da se z dotičnimi vladami dogovori o načinu, kako bi angleški opazovalci v sudetško-nemških krajih mogli najbolj uspešno koristiti pomirjenju med prebivalstvom ter zmanjšati napetost med Nemčijo in Češko-slovaško, dokler da se notranji mir ne doseže zakonitim potom s sporazumom med praško vlado in Henleinovo stranko. William Strang namerava z angleškim vojaškim odposlancem v Pragi obiskati tudi vse obmejno ozemlje in se na lastne oči prepričati o dejanskem položaju.

Pariz, 27. maja. AA. (Havas) Štabni načelnik vojaškega letalstva general Vuillemin se odpelje v družbi petih častnikov 29. maja v London, kamor ga je povabila britanska vlada. Na Angleškem bo ostal do 4. junija ter si bo ogledal razne enote in šole vojaškega letalstva.

Maršal Petain:

Pariz, 27. majnika. TG. Na kongresu bivših bojnikov v Parizu je govoril tudi stari maršal Petain, ki je med drugim dejal tudi sledeče značilne in po vsebini tako težke besede:

»Vojski, bojniki, prišel je čas, ko bomo morali zažeti vojaško miselnost iz velike svetovne vojne. Če bodo Francozi složni, bodo uspešno branili usodo svoje domovine. Preprečili bodo, da bi zmaga premaganih še napredovala do popolnega poraza smagovalcev.«

Bivši bojniki so strme poslušali resne besede starega vojskovodje. Ko je svoj govor končal, so ga pozdravili z nepopisnim navdušenjem.

Seja ožjega glavnega odbora JRZ

Belgrad, 27. maja. AA. Včeraj je ves dan zasedal ožji glavni odbor JRZ pod predsedstvom predsednika stranke dr. Milana Stojadinovića. Seje so se udeležili tudi ministri dr. Anton Korošec in dr. Mehmed Spaho, podpredsednika glavnega odbora JRZ, dalje minister dr. Miha Krek, senator Dušan Trifković, narodni poslanec Ljubomir Pantić, minister dr. Dušan Letica, ki je blagajnik glavnega odbora JRZ, od članov ožjega odbora pa so se seje udeležili Stevan Cirič, Svetozar Stanković, minister Dobrovič Stojčević, minister Vojko Cvrčič, minister dr. Niko Novaković, minister Djura Janković, n. r. Ugrin Joksimošević, senator dr. Mile Miškulin, poslanec dr. Franc Klar, Svetozar Stanković, Pozderac in senator Uzeir Aga Hadžihasanović. Zaradi bolezni pa so izostali od seje ministri Dragiša Cvetković, dr. Sekirija Behmen in dr. Fran Kulovec.

Seja je začel predsednik dr. Milan Stojadinović ter je nato podal izbrano poročilo o splošnem političnem položaju, ki je obsegalo zunanjo in notranjo politiko. Za njim je podal svoje poročilo tajnik glavnega odbora poslanec Ljubomir Pantić, o celotnem stanju organizacije stranke JRZ in še posebej o stanju po posameznih banovinah. Iz tega poročila je razvidno, da je stranka JRZ osvojila ves narod in da število strankinih članov raste iz dneva v dan. Skupno je do zdaj organiziranih 297 okrajev s 3047 občinami ter z ozirom na to ni organiziranih samo še 52 okrajev.

Vlada v Mehiki duši upor

Newyork, 27. maja. AA. Stefani: Pristaši generala Cedilla so vkrakali na ozemlje zvezne države Guaranjusto in pretrgali glavno železniško progo iz Mehike v USA. Vlak iz Texasa, ki je vozil v Mehiko, je kakih 30 milj južno od Slovisa skočil s tira. Več ljudi je ranjenih.

Mexico, 27. maja. AA. Havas: Vojno ministrstvo je objavilo, da prehaja sedaj borba proti pri-

Mednarodna letalska razstava v Belgradu je pripravljena

Belgrad, 27. maja. AA. Predsednik vlade dr. Stojadinović je davi ob devetih obiskal v spremstvu prvega pomočnika vojnega ministra generala Aleksandra Stojanovića in svojega kabinetnega šefa dr. Dragana Protića belgajsko sejmišče, kjer bodo jutri odprli veliko mednarodno letalsko razstavo. Na sejmišču so predsednika pozdravili general Dušan Simović, poveljnik letalstva, Tadija Sandermajer, podpredsednik Aerokluba, Milan Stojanović, predsednik sejmišča, inž. Matić in mnogi drugi. Predsednik si je z živahnim zanimanjem ogledal vse prostore, ki jih bodo jutri odprli občinstvu ter se informiral zastran podrobnosti pri pripravi in organiziranju te razstave.

Belgrad, 27. maja. m. Na belgajskem velesejmu bo jutri dopoldne slovesno odprta prva mednarodna zrakoplovna razstava, na kateri sodelujejo skoraj vse evropske države s svojimi modeli. Ob priliki prve mednarodne zrakoplovne razstave v Belgradu je izšel tu Letopis jugoslov. letalstva, ki nosi na prvi strani sledečo besedo Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla: »Močno letalstvo je za naš narod porok miru. Ko delamo za povzdigo našega letalstva, delamo hkrati za mir in bodočnost naše države.« Ob otvoritvi razstave bo knez namestnik kot predsednik kr. Aerokluba imel prvo uvodno predavanje za cel ciklus predavanj, s katerimi bodo naši zrakoplovni strokovnjaki propagirali jačanje našega zrakoplovstva. Ob priliki te mednarodne razstave bodo naše letalstvo obiskali zastopniki letalstva iz Italije, Nemčije, Češko-slovaške, Poljske, Romunije in Belgije.

Codreanu obsojen

na 10 let robije

Bukarešta, 27. maja. AA. Rador: Vojaske armadno sodišče je zjutraj ob 3.30 po posvetoivanju, ki je trajalo 3 in pol ure, izreklo obsodbo v procesu proti Codreanu. Tako se je končala razprava, ki je trajala 4 dni. Codreanu je obsojen na 10 let robije, 10 let izgube častnih pravic in na plačilo 2000 lejev za sodne stroške.

Odbor je začel nato razpravljati o poročilu blagajnika ministra dr. Dušana Letice in tajnika Dušana Trifkovića, ki sta podala poročilo o stanju blagajne in o nepremičninah, ki so lasti JRZ. Iz poročila je razvidno, da je po sklepu sodišča imovina bivše narodno-radikalne stranke, in sicer premičnine in nepremičnine, prešla v last JRZ kot edine zakonite naslednice bivše radikalne stranke, kar je že v podrobnosti tudi s formalne zakonske strani izvršeno. Glede tega vprašanja so sklenili, da se imovina JRZ pametno varuje, da jo je treba tudi pomnožiti. V svojem poročilu je blagajnik dr. Dušan Letica zabilog članov odbora, da ga zaradi prevelike zaposlenosti razrešijo dolžnosti blagajnika in da izvolijo drugega. Odbor je zatem izbral za vršilca dolžnosti strankinega blagajnika sedanjega tajnika Dušana Trifkovića.

Začela se je veestranska razprava o splošnem strankinem delu in o njenih organizacijah, v zvezi s tehnično izpopolnitvijo in pospeševanjem strankinega dela. O tem vprašanju je podal obširno poročilo tajnik glavnega odbora minister dr. Miha Krek. V razpravo so posegli vsi člani odbora ter so soglasno sprejeli potrebne sklepe. Na podlagi poročila strankinega tajnika dr. Mihe Kreka so odobrili statut akademske mladine »Slovenski jug«. Minister dr. Miha Krek je bil izvoljen za stalnega delegata glavnega odbora v glavnem odboru mladinske JRZ.

stajem generala Cedille v odločilno borbo. Vladno letalstvo skuša uničiti sovražna letališča. Včeraj se je nadaljevala bitka okoli vasi, kjer so se zbrali uporniki. Vladna letala so razpodila uporne čete pri El Salti. Oddelki generala Cedille so napadli vasi Jerbabuen in pobili več vaščanov. Ko so prišli vladni oddelki, se je razvila kratka bitka in so uporniki izgubili 30 mož. Med ubitimi je tudi vojda oddelka Jezus Mandujano. Na vladni strani je bilo ranjenih več vojakov, en kapitan in general Salinas.

Pod čedalje hujšim pritiskom zvezne vojske so prišli uporniki generala Cedilla v neredu bežati na vse strani. V zadnjih 36 urah se je 13 kolovodij generala Cedilla in okoli 13.000 mož vdalo vladi. Senat je izdal odlok, s katerim jemlje oblast guvernerju in visokim uradnikom v San Luisu, prišlesem generala Cedille, in imenuje začasno za guvernerja generala Rivase, sedanjega šefa vojaških operacij pri San Luisu.

Japonska dobila

ново vlado

Tokio, 27. maja. TG. Reuterjev urad poroča, da je na Japonskem v vojaških krogih nastalo veliko razburjenje zaradi delnih neuspehov japonske armade na kitajskih bojiščih. Krivo delajo vlado, ki da ni zadostno podpirala armado in je ovirala vojaške operacije z vsemi mogočimi političnimi oziri. Vojaške kritike so našle poslušna ušesa na dvoru in japonski cesar je v četrtek sprejel demisijsko vlado. Novo vlado je takoj sestavil zopet princ Kanoje, toda spremenil je nekaj zelo važnih ministrskih mest. Zunanji minister Hirota ni več v novi vladi ter je postal novi zunanji minister general Ugaki. Prosvetni minister je postal general Araki, vojni minister general Itagati, prometni minister pa general Inagata, finančni minister pa industrijec Ikeda. Dejansko imajo japonsko vlado v rokah sedaj general in admiral in bo nova vlada z veliko odločnostjo pognala v tek vojaške operacije na Kitajskem. V diplomatskih krogih v Tokiu so s presenečenjem vzeli na znanje pojav skoraj popolnoma generalne vlade, ker pričakujejo novih zaostroitev z veselilani.

Rdečega žiga na nedeljskih izvodih »Slovenca« ni, zato pa je v nedeljski prilogi tiskan poseben znak za nagradno žrebanje, ki ga naj kupovalci, ki se mislijo udeležiti nagradnega žrebanja, izrežejo! Ne pozabite! 152 bogatih daril Vas čaka!

Dr. Stojadinović o kulturnem pomenu dobrih cest

Belgrad, 27. maja. m. Kakor je »Slovenec« že poročal, bo imelo jugoslovansko društvo za ceste 4. in 5. junija kongres v Ljubljani. Za kongresno številko »Glasnika jugoslovanskega društva za ceste« je dal izjavo tudi predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović. Med drugim pravi dr. Stojadinović v svoji izjavi, da se kulturni nivo posameznega naroda ceni po razvoju in stanju njegovih ustanov, ki negujejo duhovno in pospešujejo materialno kulturo. Med ostalimi vidnimi manifestacijami so ceste prav tako ogledalo te kulture. Zaradi tega smatram, da se mora izpopolniti in modernizirati naših cest razvijati z onim tempom, s katerim se razvija tudi naša splošna kultura. To pa pomeni s hitrejšim tempom, ker so naše ceste zastarele za potrebami in zahtevami modernega prometa. Kraljevska vlada stori vse potrebno, da čim bolj omogoči pravilni in hitri razvoj modernizacije naših cest ter je za doseg tega cilja našla možnosti za najete notranjega posojila ene milijarde dinarjev za velika javna dela v letu 1935 in štirih milijard v tem letu. Iz teh posojil bo precejšen del kredita določen za graditev cest.

Vojni minister Marič po Turčiji

Carigrad, 27. maja. AA. Anatolska agencija objavlja: Jugoslovanski vojni minister general Marič je včeraj na rušlico Kokatape s svojo soprogom zapustil Mudanijo in ob 12.43 prišel na pomol Findikli. Spremljali so ga general Afima Gunfuzu, pomočnik načelnika generalnega štaba, in admiral Sukru Okara s spremstvom. Med vožnjo je turško brodoge s strelji iz topov pozdravljalo jugoslovanskega vojnega ministra. Ko je rušlice pristal, so jugoslovanskega vojnega ministra pozdravili vojni zastopniki vseh zavezniških držav, zastopniki oblasti in občine in jugoslovanskega konzulata. Oddelek vojske z godbo je izkazal vojaške časti. Jugoslovanski vojni minister se je nastanil v hotelu Pera Palace in si bo danes ogledal znamenitosti mesta in razne muzeje.

Danes popoldne sta si general Marič in njegova gospa ogledala pomembnosti mesta. Drevo ob 20.30 se odpeljeta. Turška vlada jima je dala na razpolago poseben vagon, ki ga bodo priključili brzemu vlaku.

Za dokaz končanih študij na univerzi — diploma, ne več samo spričevala

Belgrad, 27. maja. m. Prosvetni minister je na podlagi splošne uredbe o vseučiliških izdank odlok, da se morajo na vseh fakultetah, ki še nimajo nove fakultetske uredbe, izdelane po predpisih splošne uredbe o vseučiliških izdank leta 1931, predpisi teh fakultetskih uredb glede podeljevanja potrdil o položenih izpitih na fakultetah razumeti tako, da kandidati polagajo izpite po predpisih teh fakultetskih uredb, toda kot dokaz o fakultetski izobrazbi se ne morejo izdajati spričevala o položenih državnih (diplomskih) izpitih, temveč diplome. Vsak kandidat, ki položi vse izpite, ki jih predpisuje fakultetska uredba, in ki želi, da se mu izda potrdilo kot dokaz, da je dokončal vseučiliške nauke in da ima fakultetsko izobrazbo, mora vložiti prošnjo, da se mu izda diploma v skladu čl. 227 splošne uredbe o vseučiliških. Kandidatu se lahko izdajo spričevala o položenih državnih (diplomskih) izpitih, toda ta spričevala ne morejo nadomestovati diplome, kakor tudi ne nobeno drugo potrdilo o diplomiranju, ne oziraje se na to, s kolikimi koliki je kolkovano. Z ozirom na gornjo določbo bo morala izdati med drugimi pravna fakulteta v Ljubljani vsem diplomiranim pravnikom diplome, ki jih bo treba taksirati s 500 din. Do sedaj je izdajala samo tri spričevala, ki so se taksirala po 30 din.

Glavni prosvetni svet

Belgrad, 27. maja. AA. Z ukazom kr. namestnikov in na predlog prosvetnega ministra so postavljeni v glavni prosvetni svet v prosvetnem ministrstvu med drugimi tudi dr. Ramovš, redni prof. ljubljanske univerze, dr. Sušnik Lovro, načelnik prosvetnega oddelka kr. banske uprave v Ljubljani, Fran Kočever, prof. I. realne gimnazije v Ljubljani, Lebar Anka, upraviteljica šole za defektne otroke v Ljubljani, in Bogiš Ferdinand, šolski nadzornik v Mariboru.

Belgrad, 27. maja. AA. Danes dopoldne je bila seja gospodarsko-finančnega odbora ministrov pod predsedstvom finančnega ministra Dušana Letice. Na seji so med drugim sklenili dovoliti brezcarinski uvoz tisoč vagonov pšenice.

Belgrad, 27. maja. AA. Za zboljšanje našo ovčereje je kmetijsko ministrstvo podelilo podporo 500.000 din kmetijskim oddelkom banških uprav za odkup dobrih plemenskih ovnov. Ti ovni se bodo proti majhni odškodnini odstopili ovčerejem.

»Naš doma« v vaš dom!

Zahtevajte prvo številko na ogled, do konca maja se lahko udeležite še žrebanja. Dobite celotna zbirka Karl Maya! Celoletna naročnina znaša samo 20 din. Doseganje čudo: Vsak, ki je naročil list na ogled, ga je obdržal! Poizkusite še vi, stane vas itak nič, če vam ne ugaja. Pišite na upravo: »Naš doma«, Maribor, Koroška cesta št. 5.

Osebnost v 6. pol.

Belgrad, 27. maja. m. Vsi skup. so prevedeni naslednji nastavniki meščanskih šol: Antonija Ardelj na Jesenicah, Mihajlo Jovanović na I. deški meščanski šoli v Ljubljani in Bogomir Srebrna na meščanski šoli v Brežicah.

Na prvo mešano meščansko šolo v Belgrad je prestavljen Josip Kos, nastavnik II. mešč. deške šole v Mariboru.

K poštenu ravnateljstvu v Sarajevu je prestavljen Vladimir Troš, višji kontrolor 6. skup. na pošti Sarajeva I. Na pošto Kranj I. je prestavljen Dora Keržan, višja kontrolorka na pošti Ljubljana II.

V 5. skup. je napredoval za kontrolorka na železniški postaji Novo mesto Jožef Božič, dosedanja kontrolorka na postavi v Storah.

Z razsodbo državnega sveta je z ukazom napredoval od 26. novembra 1937 v 7. skup. za višjega prometnika Leopold Stropnik.

Z odlokom finančnega ministra je prestavljen Nikola Lichtenegger, podpoverjenik finančne kontrole pri oddelku Dolnja Lendava k oddelku Plavnica pri Rakeku.

Z odlokom generalnega ravnatelja državnih železnic je strojevodja Gregor Pavlin od kurilniške izpostave v Novem mestu prestavljen v kurilnico Belgrad, iz belgajске kurilnice pa je prestavljen v ljubljansko kurilnico strojevodja Matej Rada-nović.

Po španskih bojiščih

Salamanca, 27. maja. AA. Havas: Vrhovno poveljstvo je objavilo, da so rdeči pri Belagueri in Trempu napadli z ogromnim vojnim materialom. Povsem pa so bili odbiti s težkimi izgubami. Od začetka ofenzive v Kataloniji so rdeči izgubili 25.000 mož. Na fronti pri Castellonu so nacionalisti zavzeli nekaj postojank. Na teruelski fronti so zavzeli Siero de la Cruz in Fuente del Corido. Včeraj so rdeči na bojišču pustili 300 mrtvih in ranjenih, nacionalisti pa samo 150.

Cerbere, 27. maja. AA. (Havas) Snoči okoli 21.30 je prebivalstvo Cerbere na lepem zaslišalo brnenje letalskih motorjev in zagledalo snope luči, ki je najbrže izvirala od protiletalske obrambe. Reflektorji so res odkrili letalo, čigar znakov pa niso mogli spoznati; letalo je prihajalo od Bag-noulla z morja. Tako je letalo letelo nekaj časa nad francoskim ozemljem. Da ubeži luči reflektorjev se je letalo spustilo proti zemlji, nato se pa iznenada vzravnalo in preletelo nekaj bližnji grič, pri čemer je vrglo na zemljo ves svoj tovor, kakšnih 10 razstrelivnih bomb in več vžgalnih. Eksplozivne bombe so priletele na železniško garažo postaje v Cerberi in na dve sosednji poslopji, ter so razdejale streho na teh poslopih. Clove-

ških žrtve ni bilo. Iz strahu pred novim bombardiranjem so se Cerberčani zatekli v predor Riberal. Na mostu Porbes niso metali bomb, toda železniška zveza s tem mestom je pretrgana.

Italijanske izgube

Rim, 27. maja. AA. (Stefani) Po uradnih podatkih znašajo izgube legionarjev v bitki na jugu od Ebra od njenega začetka 9. marca do 24. t. m. 76 častnikov in 641 legionarjev padlih, enega častnika in 11 legionarjev pogrešajo, 4 so ujeti, 207 častnikov in 2305 vojakov je za ranjenih. Celotne izgube znašajo 3245 mož.

Odbor za nevmešavanje spet zaseda

London, 27. maja. b. Mednarodni odbor za nevmešavanje je imel včeraj že zdavnaj napovedano sejo. Rusija še vedno odklanja vse predloge z izjemo enega, ki pa je postranskega pomena med številnimi predlogi britanskega načrta za umik prostovoljcev iz Španije. Ostale države so ta načrt v celoti sprejele. Obstaja gotovo upanje, da bo tudi Moskva spremenila svoje stališče.

Proslava 100 letnice kraljeve garde

Nj. Vel. kralj Peter II. in Nj. kralj. Vis. knez namestnik Pavel čestitata gardnim častnikom.

ZAHTEVAJTE VEDNO

drobnozrnat film
najtanjša plasti

Isochrom
FILM ZA VSAKO VREME 18 DIN

Isopan
FILM ZA DOBRO REPRO-
DUKCIJO VSEH BARV 17 DIN

FILMI ZA NAJOSTREJŠE POVEČAČE

Razstava slov. likovne umetnosti v Mariboru

Maribor, 27. maja.

Le še dva dni nas ločita od otvoritve največje slovenske razstave likovne umetnosti, kar smo jih do sedaj v naši domovini imeli. V nedeljo, 29. t. m., ob 11 dopoldne bo v prostorih Unionske dvorane slovesna otvoritev. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel ban dr. Marko Natlačen, organiziral pa jo je umetniški klub v okviru letošnjih proslav 20 letnice osvojenosti. Razstava vzbuja že sedaj veliko zanimanje in obisk so obljubili razni visoki in odlični gostje od drugod. Razen gospoda bana si ogleda razstavo ravnatelj umetniške galerije kneza Pavla v Belgradu g. Kašanin, a po dobljenih obvestilih je verjetno, da jo obišče v prihodnjih dneh tudi Nj. kralj. Vis. namestnik Pavle osebo. Za zunanje obiskovalce bo dovoljena polovična vožnja na naših železnikih.

Razstava bo nudila popoln pregled vsega sodobnega slovenskega likovnega stvarjanja. Obsegala bo več ko 150 slik in nad 30 kipov, tako da bodo za razstavišče uporabljeni tudi stranski prostori Unionske dvorane na Aleksandrovi cesti. S svojimi deli bodo zastopani skoraj vsi sedanji aktivni slovenski slikarji in kiparji. Tako bo to edinstvena prilika, da se naša javnost seznani z našo likovno umetnostjo v celoti. S tem bo Maribor znova pokazal, da hoče biti tudi kulturno središče prve vrste, zato smo prepričani, da bo javnost pravilno razumela velike napore in žrtve prirediteljev ter jih nagradila s številnim obiskom.

Vlom v trgovino

Vlomilec odnesel blaga za 6500 din

V noči od 24. na 25. maja je bilo vlomljeno v prodajalno Zadruga drž. uslužbencev v Večanju. Zlikovci so se lotili trgovine kar na sprednjih vratih tik ob cesti. Ključavnice na zunanjih vratih so odbili s cepinom, katerega so potem pustili na mestu. Notranja vrata so odprli z vitrihom, katerega so tudi pustili v vratih. Odnesli so več kosov blaga za moške obleke, nekaj klobukov, 6 parov čevljev, precejšno zalogo salam, hleb kruha in še razne malenkosti. Škoda se ceni na 6500 din. O vladu so bili takoj obveščeni orožniki, ki pridno zasledujejo vlomilce.

Ob 20 letnici upora v Radgoni

Bilo je pred 20 leti — v četrtem letu vojne! Sila je priklopila do vrhunca — v dalji pa se je že pričela zaznavati zarja svobode! Majska deklaracija je razgibala vse naše ljudstvo, mu dala poguma in novega upanja. Deklaracijski val, upanje na Jugoslavijo — vse to je vplivalo tudi na naše moče in fante na bojiščih in garnizijah. Upor v Judenburgu je bil prvi zunanji izraz nove miselnosti. Nekaj dni za tem pa je sledil upor 97. polka v Radgoni.

Njegova želja se še ni mogla izpolniti. Toda leta 1935 so bile kosti Ukoviča in tovarišev prenesene s pokopališča v avstrijski Radgoni na pokopališče v Gornji Radgoni v svobodno slovensko zemljo. Tu počivajo sedaj ti junaki skupaj z Maistrovimi boreci, ki so padli v bojih za Radgono v dneh 4. do 6. februarja 1919.

Gornja Radgona se pripravlja, da bo za 20 letnico njihove velike žrtve postavila tem junakom dostojen spomenik. Prvotno je bilo določeno, da naj bo spomenik na pokopališču. Po zamisli g. arh. Kregarja iz Ljubljane pa naj bi se spomenik postavil na prenovljen in reguliran, vzvišen trg pred župno cerkvijo. Na tem, od vseh strani vidnem prostoru, naj bi stal spomenik v spomin na junake, na čase trpljenja iz bojev za svobodo ter v spomin, da bomo znali čuvati zemljo, za katero smo prelili svojo kri!

Odbor za postavitev spomenika je usvojil zamisel g. arh. Kregarja in upamo, da bodo načrti kmalu gotovi in dostopni javnosti.

Vsekakor je pozdraviti misel, naj bo spomenik na vidnem, vsakomur dostopnem prostoru in ne na pokopališču, kjer bi bil skrit in bi tako ne služil v celoti svojemu namenu.

Mesto (X), kjer so bili ustreljeni Andrej Melihen (desno zgoraj) in njegovi tovariši

Vodje tega upora sta bila Andrej Melihen in Rudolf Ukovič. Oba sta bila vojna ujetnika v Rusiji, po premirju pa sta se vrnila domov. Po kratkem dopustu sta morala zopet nazaj v kladu. Bila sta prepričana o propadu Avstrije in sta verovala v novo Jugoslavijo — ko se je vdrla v lokal vojaška policija in mu napovedala aretacijo.

Melihen je bil kot računski podčastnik med vojaštvom silno priljubljen in je njegova aretacija vzbudila veliko vznemirjenje. Izbruhnil je upor, ki pa ni bil dovolj pripravljen in ne dovolj premišljen, da bi privedel do večjega uspeha. Uprle so se tri čete, ki so bile nastanjene v Kodoličevih vojašnicah in v barakah na dvorišču, dočim ostale čete, ki so bile nastanjene na gradu in v barakah pod gradom za upor niti vedele niso.

Upor je izbruhnil v noči od 23. na 24. maja 1918 ter je bil kmalu zaduščen. Nastopilo je vojno sodišče, ki je sodilo hitro in strogo.

Ze dne 27. maja sta bila za Kodoličev vojašnico, kjer so bile nastanjene uporne čete, ustreljena Melihen in Ukovič. Dva dni pozneje so bili ustreljeni še Anton Zvab, Marko Fraj, Peter Hvala, Liberat Velan in Italijana Giovanni Maniaco ter Riccardo Wrech.

Ukovič je umrl z vzklikom »Živel Slovenec in Hrvat!«. Zvab in tovariši pa so peli, ko so jih vodili na morišče, slovenske pesmi. Svoje zadnje pismo staršem, ki ga je pisal pol ure pred smrtjo, je sklenil Ukovič z vzklicem: »Le še eno prošnjo imam do Vas, da moje kosti ne bodo ležale tukaj, ampak da jih ponesete v mojo domovino in da bodo rožice cvetele na njih kakor na nedolžnem otroku.«

Ne pozabite

da bo 15. julija 1938

nagradno žrebanje za naročnike in kupovalce „Slovenca“

Postanite takoj naročnik najboljšega slovenskega dnevnika »SLOVENEČ«!

152 nagrad Vas čaka, ki so vredne nad 100.000 din!

Lastništvo »Slovenca«

ITALIJA

in obrežja njenih treh morja Vas najpriljubnejše vabijo, da preživite zdrave in radostne počitnice — Svetovni milje — Panorama nenavadne lepote

Vzdrževalni in potni stroški so zelo malenkostni zaradi nujenih Vam ugodnosti
Nakazila za hotele in bencin
Znižanje vožnje po železnici (50—70%)

Pojasnila: E. N. I. T., Petra Kocica br. 6, Beograd in vsi potniški in prometni uradi

Tabor kmečke zveze v Vojniku

Mogočna manifestacija kmečke zavednosti

Celje, 26. maja.

Že snoči je v Vojniku in okolici zavladalo praznično razpoloženje. Vojniška fara se je pripravljala na veliki dan, ko bodo kmetje velike vojniške fars izpregovorili svojo krepko besedo in pokazali moč kmečke zavednosti. Tisoč mož in fantov se je zgrinjalo, na njih licih pa je sijalo veselje, ko so prihajali v trumah, na kolesih in vozovih, na otvoritveno prireditev tabora velike narodne igre Miklova Zale, delo agilnega in povsod priljubljenega vojniškega kaplana g. Davorina Petančiča, ki se je toli trudil, da je prireditev tako odlično uspela. Nad 150 ljudi je sodelovalo pri igri, ki jo je režiral avtor sam. Takih prireditev nismo navedeni, pa nas je zato tako vžgala. Umetno pozorišče so napravili domači fantje v župnijskem gaju. Prireditev je bila veličastna in bo ostala vsem v trajnem spominu. Krasen je bil pogled, ko so zagoreli kresovi, v vseh treh cerkvah je bilo plat zvona. Turki so pridreli s hriba v gaj. Najlepše in simbolično je bila podana vrtnitev Zalike: obleče se v narodno nošo pokaže se pred vrati Serajnikove hiše vsi ljudje vstanejo, visoko na drevesu pa zaplapolata trobojnica.

Danes pa so v Vojniku na vseh hišah zaplapolale državne trobojnice, množice so se zgrinjele skozi trg proti Višnji vasi, kjer je bilo zbirališče. Ob 9 je krenil mogočen sprevod skozi trg: na čelu so jezdili na konjih postavniki naši fantje, za njimi nad 150 kolesarjev, godba, za njo so stopali odborniki Kmečke zveze in zastopniki sosednjih fara, dekleta v narodnih nošah, skupine, avtomobili in vozovi. Veličasten je bil pogled na sprevod, ki se je pikal po državni cesti proti župnijski cerkvi, kjer je bila ob pol 10 služba božja. Po službi božji je bilo pred cerkvijo kmečko zborovanje, katerega se je udeležilo nad 1500 ljudi. Načelnik okrajne Kmečke zveze g. Rebov iz Teharij pri Celju je pozdravil zborovalce, posebno načelnika KZ g. Brodarja, celjskega župana g. A. Miheličiča,

zastopnika Kmetijske zbornice župana g. Turnška, g. inž. Dolinarja iz Celja in kanonika in dekana g. Zagarja iz Nove cerkve. Po njegovih uvodnih besedah je godba zaigrala himno KZ, naker je izpregovoril načelnik g. Brodar. Krepko so padale besede velikega boreca, ko se je spomnil časov, ko se je moral naš kmet boriti proti Turkom, njegove besede pa so klicale k pozornosti, kajti mnogih hudih ran je moral naš narod že preboleti, četudi ni prihajal v našo deželo Turci. Naše sile bomo strnili v močnejše vrste, postali bomo oprezniji. Naša Kmečka zveza mora rasti in z njo mora rasti tudi moč kmečkega stanu, da si bo s svojo organizacijo branil svoje pravice. Kmečka zveza šteje že nad 70.000 članov. Ta armada pa mora še rasti, zajeti mora v svoje vrste vse člane vsakega našega doma, ker je to v interesu našega slovenskega naroda, v interesu naše lepe Jugoslavije. V imenu Kmetijske zbornice je pozdravil zborovalce zastopnik g. Turnšek, ki je govoril o kmečki zavednosti. Nato je izpregovoril celjski župan g. A. Miheličič. Njegove besede so krepko odmevale in padle v javno zahtevo za pravice kmečkega stanu in v izpoved dr. J. E. Kreka, da so se bratje tesno združili, zapeli iz srca in povedali svetu, da so enega duha! Gosp. kanonik in dekan Zagar je pomenil del zborovalcev in udaril par močnih v spomin, da ne išče mo opore na jugu, še manj pa na severu, ampak v naši slogi! Načelnik okrajne Kmečke zveze g. Rebov je zaključil zborovanje s pozivom, da se vsi zborovalci udeležijo velikega tabora Kmečkih zvez celjskega okrožja v Petrovčah dne 19. junija.

Popoldne ob 4 je bila zopet prireditev Miklova Zale, katere se je udeležilo ogromno številno ljudi.

— Pri zaprtju, motnjah in prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Slovenski javnosti

Stoletja in stoletja se že borimo za svoj obstanek. Borba na gospodarskem, socialnem, kulturnem in političnem polju je bila zelo težka in zahtevala je mnogo žrtve. Toda bolj kot kdajkoli prej bi se morali Slovenci danes zavedati, da nam je kot malemu visoko kulturnemu jugoslovanskega narodu zagotovljena bodočnost samo v primeru, če bomo znali varovati to, kar smo si priborili, in če bomo znali vzgojiti in pripraviti svoj rod tako, da bo krepko in neomajno stal na braniku svoje kulture.

Premnogimi znaki kažejo, kako se pojavlja med slovenskim ljudstvom težka bolezen, ki postaja vedno hujša. Ti znaki notranjega razkroja, ki so prodrli ponekod že do korenin, terjajo, da se jim posveti vsa pažnja in pozornost, da ne postanejo usodni. Temu niso krive samo današnje slabe socialne razmere; so še drugi vzroki, ki ogrožajo naše moralno in fizično zdravje, našo moč in napredek. Vedno bolj prihajamo do zaključka, da je bodočnost naroda najtesneje povezana z njegovo moralno krepkosti. In kje so vzroki, da se ruši ta krepkost? Alkoholizem, ki ga nikakor ne smemo pojmovati samo kot pijanost, marveč kot vsesplošno zlo, ki mu je sam kot posredni ali neposredni spremljevalec, je prizadejal mnogo škoda v našem narodnem gospodarstvu, mnogo je škodoval rasti naše narodne kulture in napravil mnogo socialnega gorja. Kjer ni treznosti, tam je beg iz življenja, kjer ni značajnosti, tam je omahljivost, kjer ni volje in moči, tam je obup.

Preveč puščamo Slovenci v nemaru, da se razraščajo destruktivne sile alkoholizma, premalo si prizadevamo zavarovati se proti njemu in njegovim zlim posledicam. Premalo se zavedamo, da je alkoholno vprašanje za Slovence najbolj pereč problem gospodarske, socialne, kulturne in svetne politike, in da bi ga kot takega bilo treba reševati. Alkoholno vprašanje je zadeva vseh Slovencev in zato mora napraviti njemu zavzeti stališče ves narod.

Da se vzbudi za to vprašanje prepotrebno zanimanje, bo letos od 28. maja do 4. junija treznostni teden. Uverjeni smo, da se bo vzbudilo prepotrebno zanimanje, uverjeni pa smo tudi, da bo vsak posameznik storil svojo dolžnost.

Bodimo trezni in propagirajmo treznost povsod. Pomagajmo tistim, ki imajo slabo voljo, da si opomorejo. Starši, vzgajajte otroke v tem duhu in jih navajajte k abstinenci. Pristopajte v treznostne organizacije in jih podpirajte duhovno in stvarno.

Častno predsedstvo:

dr. Marko Natlačen, ban dravske banovine — dr. Rožman Gregorij, škof ljubljanski — dr. Vladimir Golija, predsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani — dr. Vladimir Ravnihar, podpredsednik mestne občine ljubljanske — dr. Alojzij Juvan, predsednik mestne občine mariborske — Alojzij Mihelič — predsednik mestne občine celjske.

Pripravljalni odbor Lige proti alkoholu: Zveza kulturnih društev — Prosvetna zveza — Jugoslov. učiteljsko združenje, sekcija za dravsko banovino — Slovenska družba — Gasilska zveza — Dravsko banovino — Dravska skavtska zveza — Osrednji odbor društva Bran-i-bor — Delavska zbornica — Zbornica za trgovino, obrt in industrijo — Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa — Jugoslovanska ženska zveza, sekcija za dravsko banovino — Jugoslovanska Unija za zaščito dece — Rafaelova družba.

Treznostni teden

od 28. maja do 4. junija

Sobota, 28. maja: Seja širšega odbora za treznostni teden ob 20 v Akademskem domu. Dnevni red: 1. Otvoritev, 2. Organizacija treznostnega dela v Sloveniji (referat), 3. Liga proti alkoholizmu, 4. Služajnosti.

Nedelja, 29. maja: Slavnostna otvoritev treznostnega tedna ob 10 dopoldne. Istotam. 1. Nagovor predsednika pripravljalnega odbora. 2. Namen in pomen treznostnega tedna (referat). 3. Nagovori zastopnikov. 4. Ogled razstave.

Ponedeljek, 30. maja: Predavanja zdravstvene sekcije: 1. Vpliv alkohola na zdravstveno strukturo Slovenije (dr. I. Pire). 2. Organizacija in delo protialkoholnih dispanzerjev (dr. Marinčič). 3. Razgovor in resolucija.

Torek, 31. maja: Predavanja pedagoške sekcije: 1. Sola in alkohol (V. Jagodič). 2. Sredstva za protialkoholno delo v šoli in družini (M. Zor). 3. Razgovor in resolucija.

Sreda, 1. junija: Predavanja gospodarske sekcije: 1. Alkoholizem in gospodarska struktura Slovenije ter novi pogledi na alkoholno gospodarstvo (Vl. Kurek). 2. Razgovor in resolucija.

Četrtek, 2. junija: Predavanja gospodinske sekcije: 1. Družina in alkohol (ga. dr. Pintarjeva). 2. Odnos gospodinjic do alkoholnih vprašanj (ga. V. Lapajne, ga. dr. Groesmann). 3. Razgovor in resolucija.

Predavanja bodo v Akademskem domu. Pričetek ob 20.

Petek, 3. junija: Seja pripravljalnega odbora Lige proti alkoholizmu.

Protialkoholna razstava treznostnega tedna prikazuje sadne soka in konzervirano sadje, slovensko protialkoholno propagando, slovenski protialkoholni tisk, mladinsko in zdravstveno protialkoholno zaščito. Obisk razstave brez vstopnine.

Stopiče

V nedeljo 29. maja ima naša župnija veliko slovesnost. G. prošt K. Cerin nam bo v škofovem imenu umestil novega g. župnika, dosedanjega našega kaplana g. Smoliča Jožefa. Vsa župnija se na ta dogodek z veseljem pripravlja, da tudi na zunanji pokaže, da hoče biti vdana svojemu priljubljenemu dušnemu pastirju. Bog blagoslovi njegovo delo med nami!

GRADO

pri TRSTU

Zlati otok. Plaža.
Jezero. Morsko
termalne
kopeli

Hotel ESPLANADE Hotel MILANO
I. raz. ob obali II. raz. ves. komf., prosp.

Pension VILLA REALE
Park ob obali. Viletski boni reda »C«

Hotel METROPOLE
Moderni komfort. Cent. lega. Zmerne cene.

LYDIA DRUZINSKI HOTEL
Blizu obrežja. Tek. voda. Izvrstna kuhinja. Popolni
pension od Lit. 20 do 22. Govori se jugos. Prospekt

Pension „ALLA SPIAGGIA“
Ob morju. Družinski hotel. Pension od Lit. 25—
naprej. Prospekt

Pension LITTORIA
Moderni komfort. Obrežna bližina. Zmerne cene.
Prospekt

Kaj pravite?

Pri nas je narava, da se mnogo govori o marših in naravi je tudi, da ugrabimo o vzrokih jetike in raka. Za jetiko so znani vzroki, za raka pa ne. Samo eno je gotovo, da za jetiko zbolijo in umirajo tisti ljudje, ki so lačni, za rakom na želodcu pa največkrat tisti, ki jedo preveč in prehitro. V esmirju in v življenju vlada čudežni naravni zakonik. Naši človeški zakoni proti jetiki in proti raku niso popolni, kajti božji pravni red zahteva, naj se najprej vzroki bolezni odstranijo, to je: naj imajo lačni ljudje dovolj hrane, sili pa samo toliko, da se ne bodo prenaejali. Potem prvi ne bodo dobili jetike, drugi pa ne raka.

povedalo prodajati in razširjati št. 2 časopisa »Novi student«, dalje knjigo »Almanah hrvaških sveučiliščarica«, št. 9 lista »Lička sloga« in letak »Bratska gospodarska sloga i seljačka sloga proglaš«. Tiskano vse v Zagrebu.

— Nove telefonske relacije je dovolilo ministristvo pošte med nekaterimi mesti v Sloveniji z mesti v Grčiji, Italiji in Nemčiji. Nove proge in pristojbine so razvidne iz priloge »Službenih novinc« št. 116, stran 694—695.

— Huda prometna nesreča se je v sredo pripetila v Starem trgu pri Trebnjem. Hlapec Franc Novak iz Sv. Helene pri Mirni se je peljal na vozu, v katerega je bilo vpreženih par konj, proti Trebnjem. Ko se je pa blizu konjema avto, ki je vozil s hitrostjo 30—35 km, z nasprotni strani, sta se konja splašila, se iztrgala vpregi in pobegnili. V zadnjem trenutku je se avtomobil hotel izogniti, kar je pa povzročilo nesrečo, da se je preukucnil v cestni jarek. V vozilu sta sedela mož in žena, zadnja je pa tako nesrečno padla naprej, da si je ob oknu poškodovala glavo in razrezala obraz; tudi hlapec je dobil poškodbe na roki. Obema je nudi prvo pomoč zdravnik g. dr. Ciril Dereani. Ponesrečenko so takoj odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

— Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolehalo na želodcu in čreveh, pa pijejo »Franz-Josefovo« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Zdravilišče Slatina-Radenci je bilo zaradi povodnj en dan zaprto. Sedaj je pa zopet vse v najlepšem redu, na kar opozarjamo vse, ki nameravajo v Slatino-Radenci iskati zdravja in počitka. — Milijoni za javna dela. Vprašanje regulacije Mure se mora, kakor so dokazale prav zadnje katastrofalne povodnji, rešiti. Regulacija reke potaši napreduje. Sedaj so razpisana gradbena dela za premostitev Mure pri Petanjcih v tlu banovinske ceste med Grabanovcem—Radenci in Gederovci. Dela za premostitev Mure so proračunana na 4.907.646 din. Licitacija za oddajo del je razpisana za 30. junija ob 11 na tehničnem oddelku banske uprave. Stroški za preložitve banovinske ceste Podvin—Lesce so proračunani na 8.445.205

Gary Cooper kot dvojniki legendarnega modrobradca; Claudette Colbert kot njegova osma in zadnja žena v duhoviti in veseli filmski komediji

Osma žena modrobradca

Danes premiera!

KINO MATICA Telefon 21-24

Ljubljana

V soboto, dne 28. maja 1938

Gledališče

Drama. Sobota, 28.: Pokojnik. Znižane cene od 20 din navzdol. — Nedelja, 29.: Zadreaga nad zadrego. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. — Ponedeljek, 30.: Zenitev. Red Sreda. — Torek, 31.: zaprto.

Opera. Sobota, 28.: Rigoletto. Red A. — Nedelja, 29.: Trubadur. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol. — Ponedeljek, 30.: zaprto. — Torek, 31.: zaprto.

Ure, zlatino za birmo

najceneje pri

A. Fuchs, Židovska ulica 3

Prireditve in zabave

»Slovenska scena mladih« priredi s sodelovanjem Ruske kolonije 10. julija zabavni umetniški večer na prostem. Nastopili bodo priznani umetniki. Vsa cenjena društva prosimo, da upoštevajo ta datum t. j. 10. julij, pri svojih prireditvah.

Sestanki

Iz Legije koroških borcev. Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Ljubljani ima v soboto, dne 28. maja ob 20 članski sestanek v gostilni pri »Sokolcu«, Ljubljana. Pred Skofijo 18-I. Sestanek je zelo važen, zaradi česar je udeležba obvezna.

Cerkvena glasba

Cerkev M. B. v Križankah. Jutri slovesno praznovanje Marije Pomočnice kristjanov. Ob pol 11 slovesna sv. maša. Izjava se: Missa solemniz s orkestrom, zl. Josip Gruber, Graduale Virga Jesse floruit, zl. A. Foerster. Ofert. Ave Maria, zl. K. Greith. K. blagoslovu: Tantum ergo, zl.

Za smeh in zabavo skrb:

Hans Moser, Paul Hörbiger,
Theo Lingens, Lucie Englisch

Kino Union

Telefon 22-21

Opereta, revija, veseloigra!

Čarobna igra

Danes premiera!

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Najnovejši in najzabavnejši pevski film
sezona! Z njim je prekosila znamenita in priljubljena

Marta Eggerth

svoje nepozabne filme »Škrjanček
poje«, »Cio-Cio« itd.

Koledar

Sobota, 28. maja: Avguštin, škof; Viljem, opat.
Nedelja, 29. maja: (6. povelikonočna nedelja).
Marija Magdalena Pazzi, devica. — Milaj ob 13. —
Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala g. Marija Ogorec, ki je 45 let zvesto služila pri rodnini prof. dr. E. Slajmerjevi. Pogreb bo danes ob 3 popoldne. — Na Viču je ugledni družini Benkovi smrt iztrgala ljubljene sinčka Janeza, ki ga bodo pokopali danes ob 4 popoldne na viškem pokopališču. Naj jima sveti večna luč. Zalujočim naše iskreno sožalje!

† Na praznik Vnebohoda je Bog poklical k sebi 66-letnega posestnika Jurija Žuza iz St. Jurja ob Taboru. Pokojni je bil zelo priljubljen mož in je 30 let opravljal službo grobarja. Marsikoga je potolažil ob grobu, dokler niso njega položili v krsto. Zadnje čase je bolehal, pa je bolezen tako Bogu vdano prenašal. Pokojni zapuščal ženo ter sinova Franca in Valentina, ki je cerkovnik v Trbovljah. Pokopali ga bodo danes ob 10 popoldne. Naj mu bo večni dober plačnik! Svojem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

GOOD MORNING

se glasi pozdrav na škotskem, v deželi, kjer 8 mesecev v letu de-
žuje. Toda 12 mesecev v letu uživa-
vajo škoti odlični nov bonbon

505 S ČRTO,

ki je tam kakor tudi po ostale-
m sveta poznan in priljubljen

505
BONBON EVROPE

izdeluje pri nas samo »UNION«, ZAGREB

— Slovenska straža v Ljubljani ima v nedeljo, dne 29. t. m. ob pol 10 popoldne svoj prvi redni občni zbor v posvetovalnici KTD (Jugoslovanska tiskarna) in ne v Rokodelskem domu — s sledečim dnevnim redom: 1. Citanje zapisnika ustanovnega dnevnega zbora, 2. poročila odbornikov, 3. volitve novega odbora, nadzorstva in razsodišča, 4. predlogi in sklepi, 5. slučajnosti. — V primeru nezadostne udeležbe bo občni zbor čez pol ure ob vsaki udeležbi. Ker je narodnoobrambno vprašanje pri nas prav zadnji čas najbolj pereče in važno, prosimo nujno vse prijatelje »Slovenske straže«, da se našemu vabilu odzovejo zanesljivo! — Odbor.

— Groblje vabijo! V soboto, 4. junija ob pol 9 zvečer in na binkoštno nedeljo, 5. junija ob 3 popoldne bo na velikem samostanskem dvorišču v Grobljah uprizorjena veličastna verska igra »Slehernik« ki sta jo po starodavni verski igri priredila Hugo Hofmannsthal in Oton Župančič. Igra bo uprizorjena z velikim številom igralcev, z godbo, petjem, orglami itd. Oder bo krasno urejen in tako prirejen, da bo igra vidna z vsega dvorišča. Dohodki se bodo porabili za popravilo znane cerkve v Grobljah. Kdor hoče videti nekaj res lepega in veličastnega, naj pride v Groblje 4. ali 5. junija. Prometne zveze so zelo ugodne. Železniško postajališče na mestu. Za Ljubljance bo to najlepši in najcenejši izlet. Pridite!

— Prešernova kofa na Stolu bo od 28. maja naprej stalno odprta in oskrbovana

— Izporemba rodbinskega imena je dovolila banska uprava dravske banovine Janezu Poplatnik. pristojnemu v občini Velika Nedelja, v Težak.

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 116 objavljajo, da je drž. pravdnistvo v Zagrebu pre-

dinarjev. Licitacija del bo 6. junija ob 11 na tehničnem oddelku sekciji v Ljubljani, Bleiweisova 4.

— URE, nakit za birmo Čuden, Prešernova 1.

— Služba cestarja je razpisana v območju okrajnega cestnega odbora Radovljica, in sicer na banovinski cesti I. reda št. 2 Podvin—Lesce—Bohinjsko jezero za progo od km 31.500 do km 37.667. Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2 uredbe o službenih razmerjih državnih cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Lastnoročno pisane in z banovinskim kolkom za 10 din kolikove prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolikovanimi prilagami (trojstni in kretni list, domovinski list, zadnje šolsko spričevalo, dokazilo o odeluženju kadrovskega roka, zdravniško spričevalo, naravno spričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zaradi kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti je vložiti najkasneje do 15. junija 1938 pri okrajnem cestnem odboru v Radovljici.

— Za mesec junij — posvečen presv. Srcu Jezusovemu — priporočila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani sledeča premišljevanja in molitvenike: Premišljevanje o božjem Srcu Jezusovem, 31 premišljevanj spisal p. M. Holeček 16 din; Posvečena družina (Vrtnice za leto 1938), spisal Janez Langerholz 15 din, vez. 22 din; Dobri Zvečar (Vrtnice za leto 1937), spisal Jožef Seigeršmied 16 din, vez. 28 din; Vrtnice, junjska po-
božnost v čast Srcu Jezusovemu, spisal Janez Zabukovec 15 din, vez. 22 din; Presveto Sree Jezusovo, kratka premišljevanja za mesec junij, spisa: M. Jurhar 14 din, vez. 21 din; Nevesta presv. Sree Jezusovega — Sv. Marija Marija Alacoque in češčenje božjega Sree, spisal dr. J. Valjavec 8 din; Obljube Sree Jezusovega, spisal R. Pate 8 din; Pri božjem Srcu, premišljevanje za prve petke devetih služb, molitvenik z rdečo obr. 16 din, zlat. 20 din; Presveto Sree Jezusovo, kralj in središče vseh src. II. izd., molitvenik, rdeča obreza 28 din, zlat. 40, Kraljevanje Sree Jezusovega v družini, govori o. Mateja Crowley-Boevy (Nebeske rože II. zv.) 10 din, vez. 15 din.

— Poškodba in nesreča. Zidarja Vinka Fingušta iz Novih Jarš je nekdo v četrtke zvečer tako močno udaril s topim predmetom po glavi, da je dobil hude poškodbe ter se ga morali prepeljati v bolnišnico. — Včeraj popoldne je neki avtomobil podrl pri Medvodah 52-letnega občinskega reveža Julija Lovljana, ki je tudi hudo poškodovan po glavi.

— Naši izseljenci imajo le redko priliko, da bi nas obiskali. Vendar so zadnja leta v navadi organizirati skupinski obiski naših rojakov. Potrebno je, da vzdržujemo vezi z izselenci s čim številnejšimi obiski. Upoštevati pa moramo seveda, da so potovanja draga, kar marsikomu prepreči obisk domovine. Najlepa prilika se nudi rojakom, da nas obiščejo med Ljubljanskim velesejnom od 4. do 13. junija, ker so tedaj v veljavi vozne olajšave za obiskovalce velesejma v številnih državah. Tako bo n. pr. veljal letos v Nemčiji 25% popust, na bivših avstrijskih železnicah 25 do 33%, v Bolgariji 50%, v Franciji, Grčiji, Romuniji, Švici in Češkoslovaški 25%, v Madžarski 25—33% in v Italiji 30%. Na jugoslovanskih železnicah pa imajo brezplačno povratek.

— Tudi na parnikih se bodo nudile obiskovalcem pomladanskega Ljubljanskega velesejma, ki bo od 4. do 13. junija, vozne olajšave; plačali bodo karte nižjega razreda, vozili se pa bodo v višjem razredu. Popust velja od 20. maja do 13. junija za prihod in od 4. do 20. junija za odhod.

— Izleti za binkoštno praznike Zveze za tujski promet: 1. v Trst in Benetke, 2. v Gorico, Udine in Trst, 3. v Trst, Opatijo in Reko, 4. na Plitvička jezera in Crikvenico, 5. na Jezersko, 6. v Skofjo Loko, Ziri in Logatec, 7. v Postojno. Zahtevajte prospekte v vseh biljetarnicah Putnika.

— Zveza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, se je preselila iz Tyršove ceste 1 (Palača Ljubljanske kreditne banke) na Tyršovo cesto 11 (bivša hiša tvrde Zilice). Vhod iz Puharjeve ulice.

St. Premrl. Po maši: Marija, kako si lepa, zl. P. H. Sattner.

Naše dijaštvo

Pevska vaja, zadnja v tem šolskem letu, za akad. službo božjo pri oo. frančiškanih bo drevi od 6 do 7 in v nedeljo od 10 do 11. Pridite vsi! Pri vajah se bomo končno pomenili o našem izletu, ki ga priredimo v nedeljo, 29. maja popoldne.

Lekarne

Nežno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

Poizvedovanja

Zgubila se je v sredo zvečer od Prečne ulice do Vidovdanske ceste zlata damska ura. Pošten najditelj se naproša, da jo proti nagradi odda v trgovini Pauechin v Wolfovi ulici.

Na praznik se je izgubila boa na pokopališču ali po poti do tramvaja. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi: Cesar, Gosposvetska cesta 10.

Prevoz trupla sv. Andreja Bobola skozi Ljubljano

Po poročilu iz Rima bodo prepeljali svetega mučenca Andreja Bobola D. J. iz Rima na Poljsko v Varšavo. Vlak s telesom svetnika bo dospel 10. junija ob 12.30 v Ljubljano na gl. kol.

Ker se bo vlak zadržal v Ljubljani eno uro, prijazno vabimo vse občinstvo, da na primeren način počasti slovenskega mučenca in zaščitnika Poljske. — Način te počastitve se bo naznanil pozneje.

KINO KODELJEVO Telefon 41-64

Danes ob pol 9. in jutri ob pol 9. uri dva vefilma:

Borba za dete

Willy Bürgel — Lilian Harvey

Dodatek Shakespeare-jeva komedija:

Kar hočete Elisabeth Berger

1 Otvoritev 1. slovenskega treznostnega tedna. Slavnostna otvoritev 1. slovenskega treznostnega tedna bo v nedeljo, 29. maja ob 10 popoldne v dvorani akademskega doma na Miklošičevi cesti. Pripravljalni odbor Lige proti alkoholizmu najvjudneje vabi in prosi vsa ona društva, ki jih zadeva in zanima reševanje slovenskega treznostnega vprašanja, da pošljejo k otvoritvi svoje opolnomočene delegate, obenem pa poziva tudi ostalo slovensko javnost, da se otvoritve udeleži. Pripravljalni odbor Lige proti alkoholizmu.

1 Križanska moška in mladeniška kongregacija obhaja jutri v nedeljo svoj prvi glavni družbeni praznik. Slovesno duhovno opravilo opravilo jutraj in popoldne ob šestih. Med jutranjo sv. mašo skupno obhajilo.

1 Bojevniki. V nedeljo, dne 29. t. m. se zberemo ljubljanski in okoliški bojevniki na prelepem Rožniku, da počastimo spomin naših v svetovni vojni umrlih tovarišev in da se pogovorimo o bojevnikiški načelih. Ob 9 popoldne bo daroval sv. mašo predsednik Zveze preč. g. Mirko Ratej in imel tudi cerkven govor. Pevec bojevniki bodo med sv. mašo peli. Po maši bo na prostem pred cerkvijo zborovanje s sledečim sporedom: 1. Otvoritev zborovanja po predsedniku Zveze bojevnikov g. Mirko Rateju. 2. Petje: »Oj ta soldaški bobenc. 3. Govor o namenu Zveze bojevnikov (govori tajnik Zveze g. Lukež Rudolf). 4. Počastitev v svetovni vojni umrlih bojevnikov (govori odbornik Zveze ravatelj g. Rajko Stojec). 5. Petje: »Oj Doberdob«. Vabljeni so vsi člani, prijatelji in svoji iz Ljubljane in okolice.

1 Za zgradbo dečjega zavetišča v Trnovem, ki bo veljalo okrog 2.500.000 din in stalo ob mestni

drevesnici, kjer je bil nekdanji šolski vrt, je mestna občina ljubljanska razpisala težakša, zidarska, zelezobetonska ter krovsk dela v »Službenem listu« z dne 28. t. m.

1 Lepe in dobre moške obleke lastnega izdelka priporoča po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

1 Do 400 kg morskih rib. Včerajšnji petkov trg je bil srednje živahen. V mesto je bilo včeraj uvoženih do 400 kg raznih morskih rib. Zaradi lepega vremena in mirne noči je bil lov okoli Senja in otoka Prviča prav dober in bogat. Okoli Sušaka je bil lov slab. Na trgu je bilo včeraj prav mnogo sardel. Zelo so se pocenile skuše. Pred 14 dnevi so bile po 26 din kg, včeraj so jih prodajali po 14 din kg. Male sardele po 12, velike po 14 din. Zobateci 36, osliči 30, lubini 40, linji 28, trilje 40 din za kg. Domače sladkovodne ribe imajo stalno ceno. Šuke 16, postrvi 40 din. Iz Bosne in iz hrvaških rek so bili pripeljani lepi, veliki raki. Po velikosti so bili od 3—7 din kom. Na trgu je bilo tudi nekaj radek iz Loške doline. Bili so po 3 do 4 din kg.

Ali že veste, da dobite sardine tovarno

„NEPTUN“

ki so prvostne kvalitete, po neverjetno znižanih cenah v delikatesni trgovini

RAFKO KORETIČ

Aleksandrova cesta 4, poleg »Daj-Damac«

Oglejte si nizke cene v izločbah!

1 Barjansko okrožje ZFO priredi v nedeljo, dne 29. t. m. ob 8 zjutraj na Stadionu športne tekme, in sicer iz tvarine, predvidevane v »Dopisih« za mesec marec. Tekmovanja naj se udeležijo tisti odseki, kar smo o tekmah obvestili. Tekmovati mora vsak član, ki je položil zaobljubo. V primeru slabega vremena tekem ne bo.

Ogenj v Kopitarjevi ulici

Ljubljana, 27. maja.

Nocoj okoli 10 je izbruhnil v trgovini Josipa Omeja v Kopitarjevi ulici v Mahrovih hiši požar, ki bi utegnil postati nevaren. V lokalnu namreč peč ni dobro vlekla, tako da se je ogenj raznel in se razširil po lokalnu. K sreči so nekateri gostje gostilne pri »Činkoletu«, ki so tedaj odhajali, opazili ogenj ter pozvali poklicne gasilce, ki so prihiteli z orodnim avtomobilom. Hkrati je bila na mestu tudi policija pod vodstvom g. revirnega nadzornika Lupinca. Gasilci so morali vdreti v lokal ter so nato nevarni ogenj zadušili. S tem je bila sleherni nevarnost odstranjena. Škoda je sicer malenkostna, utegnla pa bi biti katastrofalna, če ne bi bilo takoj na mestu naših vrljih poklicnih gasilcev.

Zastopnik višjih poštних uslužbencev pri ministru Cerkicu

Belgrad, 27. maja. m. Minister za pošto, brzojav in telefon Cvrkić je danes v spremstvu poslanca JRZ dr. Klara sprejel v svojem kabinetu predsednika Društva višjih poštних uslužbencev dravske banovine g. Jožefa Penka iz Ljubljane. Gospod Penko je pri ministru posredoval zaradi napredovanja in novih imenovanj višjega poštne uslužbenstva pri poštini upravi v Sloveniji, nadalje glede službenih oblik in v vseh ostalih vprašanjih, ki se tičejo višjega poštne uslužbenstva. G. minister je obljubil, da bo storil vse, da bo ugodil željam in prošnjam višjega poštne uslužbenstva. Obljubil je tudi, da bo kmalu obiskal Slovenijo.

Uredba o narodnih parkih

Belgrad, 27. maja. AA. Ministrski svet je na predlog ministra za gozdove in rudnike izdal uredbo o narodnih parkih. Po tej uredbi se morajo predelati, ki imajo posebno naravno lepoto, ali ki so znanstvene ali zgodovinske važnosti ali takšni, ki imajo vse pogoje, da služijo fizični in duševni okrepitvi človeka, in ki morejo poleg tega tudi služiti tujskemu prometu, proglasiti za narodne parke. Vrhovno nadzorstvo nad narodnimi parki bo imelo ministristvo za gozdove in rudnike. Kot posvetovalni organi bodo ustanovljeni pri tem ministristvu in pri bankih upravah posebni odbori, v katerih bodo priznani strokovnjaki. Po potrebi bodo zaslišane tudi planinske in lovske organizacije.

Belgrajske vesti

Belgrad, 27. maja. m. Včeraj popoldne in popoldne je bila v glavnih prostorih JRZ seja ožjega glavnega odbora JRZ, kateri so prisostvovali skoraj vsi člani tega odbora. Iz Slovenije so bili navzoči: oba slovenska ministra dr. Korošec in dr. Krek, senator Smodej in poslanec dr. Klar.

Belgrad, 27. maja. AA. Ministrski svet je na predlog finančnega ministra in sporazumno z notranjim ministrom izdal uredbo o okoliščinah, pri katerih se pridobijo in izgube pravice do osebnih in rodbinskih dokladov orožnikov. Po tej uredbi se te okoliščine v celoti ujemajo z določili uredbe o osebnih in rodbinskih dokladah državnih uslužbencev.

Po kitajskih bojiščih

Hankov, 27. maja. AA. (DNB) Težišče bojev okoli Sučeva se je pomaknilo na prostor okoli Hajfenga, kjer se Kitajci odločno upirajo japonskemu prodiranju proti železnici. Po večdnevni bojih, kjer so na obeh straneh imeli velikanske izgube, a Japonci niso mogli zabeležiti nobenega posebnega uspeha, so Kitajci iztrgali Japoncem v zaledju več krajev. Japonci pošiljajo zdaj ojačenja s severnega brega Rumene reke. Včeraj so japonska ojačenja prekorčila kitajski Tajfenga Rumeno reko. Med tem so jih pa kitajska letala bombardirala in jim prizadejala velikanske izgube ter razdejala z bombami pontonski most, ki so ga Japonci zgradili čez reko.

Sanghai, 27. maja. AA. (Havas) Nemški poslanik je obvestil zunanji ministar, da je nemška vlada sklenila odpoklicati vse nemške vojaške inštruktorje na Kitajskem. Njihovo prošnjo, da bi smeli ostati na svojih mestih, je vlada odbila.

Po poročilih iz precej zanesljivega vira, je Japonska obljubila Nemčiji in Italiji precejšnje privilegije pri novi gospodarski izgradnji Kitajske. V teh krogih računajo tudi z bližnjim rimskim in berlinskim priznanjem novega režima na Kitajskem.